

Motion till riksdagen
2006/07:Ub225

av **Elisabeth Svantesson (m)**

Högskoleutbildade utrikes födda

Förslag till riksdagsbeslut

1. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anføres om att högskoleutbildade utrikes födda inte bör läsa grundläggande vuxenutbildning.
2. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anføres om att högskoleutbildade utrikes födda bör ha särskilda vägledare eller coacher som tillsammans med den enskilde kan planera för en snabb etablering på arbetsmarknaden.¹

¹ Yrkande 2 hänvisat till AU.

Fel! Okänt namn på

Motivering

De insatser som nyanlända invandrare deltar i kan ha en ”inläsningseffekt”. Om introduktionen blir alltför långvarig fördröjs individernas inträde och avancemang på arbetsmarknaden. Detta är ett allvarligt problem, både för den enskilde och ur samhällsekonomisk synpunkt.

I Rapport Integration 2005 (Integrationsverket) belyses problemet med att många högskoleutbildade utrikes födda hamnar i kommunernas grundläggande vuxenutbildning. Statistiken visar att utbildningen dessutom kan vara under flera år. Sammanfattningsvis menar rapportförfattarna att det är ansvariga tjänstemäns förhållningssätt till kompetens som förvärvats utomlands, otydliga regler inom vuxenutbildningen och bristande individuell studieplanering för studerande som gör att högutbildade hamnar i grundläggande vuxenutbildning.

Kommunerna har idag olika förhållnings- och arbetssätt när det gäller nyanlända invandrare. I vissa kommuner kan handläggarna uppleva att det är ”lättare” att placera en högskoleutbildad individ i grundläggande vuxenutbildning än att arbeta fram en plan för hur individen snabbt ska kunna finna vägar till arbete eller högre utbildning. Den enskilde individen är ofta helt i händerna på de kommunala tjänstemännens kompetens att vägleda och finna system för validering. En validering som i många kommuner inte fungerar.

För att utrikes födda med högskoleutbildning inte ska hamna i kommunernas grundläggande vuxenutbildning så måste kontrollen skärpas av vilka som får studera på grundläggande vuxenutbildning. Systemet får inte hindra högutbildade invandrare att snabbt ta sig ut i arbete eller in i högre utbildning. Högskoleutbildade inrikes och utrikes födda bör inte få läsa grundläggande vuxenutbildning. Detta bör ges regeringen till känna.

Idag saknas det också ett system som fångar upp högskoleutbildade på ett tidigt stadium efter deras ankomst till Sverige. Dagens system skapar inläsningar som kan vara förödande för individen. Det bör finnas studie- och yrkesvägledare eller personer med likvärdig kompetens som kan fånga upp högskoleutbildade utrikes födda så snabbt som möjligt och sedan coacha dem in i en snabb etablering på arbetsmarknaden. Detta bör ges regeringen till känna.

Stockholm den 26 oktober 2006

Elisabeth Svantesson (m)